

Arquitectura medieval: imatge i funció**2015/2016**

Codi: 100554

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'art	OT	3	0
2500239 Història de l'art	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Eduardo Carrero Santamaria

Correu electrònic: Eduardo.Carrero@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

No hi ha prerequisits específics, però sí és desitjable que s'hagin cursat les assignatures d'Art bizantí, Art romànic, i Art gòtic.

Objectius

En aquesta assignatura es treballarà sobre arquitectura i mobiliari religiosos en esglésies i catedrals. Es treballaran els coneixements adequats sobre el ritu que es realitzava i com aquest es relacionava amb l'edifici que ho acollia i com, al seu torn, l'edifici havia de moblar-se i vestir-se en funció de la cerimònia. D'altra banda, s'analitzarà la topografia de l'arquitectura i el seu entorn urbà, amb la finalitat d'establir la localització dels altars i l'ús d'espais dins i fora de l'edifici, com les capçaleres, els claustres o els recorreguts processionals per la ciutat. Tot aquest anàlisi ens permetrà reconstruir el panorama material en el qual l'església, el cor, les capelles, el claustre, i el seu perímetre urbà eren objecte d'una acurada decoració i d'un canvi d'aspecte constant acompanyat de una escenografia pròpia.

Competències**Història de l'art**

- Analitzar amb esperit crític, a partir dels coneixements adquirits, l'obra d'art en les seves diferents facetes: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer l'evolució de la imatge artística des de l'antiguitat fins a la cultura visual contemporània.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.

4. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
5. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
6. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
7. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic
8. Estimular la creativitat i fomentar idees innovadores.
9. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
10. Explicar els mecanismes de recepció d'una obra d'art.
11. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística
12. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
13. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
14. Saber exposar amb eficàcia els coneixements, oralment i per escrit.

Continguts

1. INTRODUCCIÓ. LA HISTÒRIA DEL ESPAI A L'ARQUITECTURA MEDIEVAL
2. L'ARQUITECTURA EN CONTEXT. EL FACTOR LITÚRGIC I LA IDEA DE L'ESPAI I EL SEU ÚS
3. L'ARQUITECTURA ECLESIASTICA
- 3.1. L'ESGLÉSIA, TIPUS I FUNCIONS

- 3 . 2 . E L C O R
- 3 . 2 . E L C L A U S T R E
4. L'AIXOVAR LITÚRGIC: LA SACRISTIA I EL TRESOR
5. EL FACTOR PROCESSIONAL AL URBANISME MEDIEVAL

Metodologia

Tota la matèria del curs estarà distribuïda entre les classes impartides pel professor, les lectures recomanades i els seminaris que es realitzaran en classe.

Durant els seminaris, els alumnes exposaran un tema consensuat amb el professor després de treballar-ho prèviament a través de lectures recomanades i altres mitjans d'informació indicats pel professor.

L'assistència als seminaris és obligatòria i els seus continguts formaran part de la matèria general del curs.

Durant els seminaris es valorarà la capacitat de raonament i d'establir debat entre diferents opinions de les expressades per l'alumnat i el professor.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	30	1,2	1, 3, 8
Seminaris	21	0,84	1, 2, 3, 6, 8, 14
Tipus: Supervisades			
Lectures i altres	4	0,16	6, 7, 8, 12
Tutories i proves d'evaluació	5	0,2	1, 2, 3, 6
Tipus: Autònomes			

Avaluació

La matèria s'avaluarà a partir de dos (2) exercicis i la participació activa als seminaris:

1. Dues proves escrites parcials. En la primera (50%) s'avaluarà tota la matèria del curs continguda en les explicacions a classe tant pel professor com en els seminaris. En la segona (40%), en un treball, s'avaluarà la matèria que els alumnes prepararan i exposaran en classe, a través de la bibliografia i altres mitjans proporcionats pel professor.

Les dues proves es realitzaran a la fi del mes de maig.

2. El 10 % restant s'avaluarà a partir dels seminaris en els quals l'alumnat haurà de presentar als seus companys i al professor el treball realitzat.

L'assistència als seminaris és obligatòria i la participació activa a través de l'expressió d'opinió o entrar en debat serà tinguda en compte a l'hora de qualificar la nota final.

Les dates concretes, tant de les proves escrites com dels seminaris obligatoris, seran concretades el primer dia de classe.

La no realització o lliurament d'alguna de les dues proves comportarà la reavaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació en seminaris i lectures obligatòries	10%	0	0	3, 6, 8
Presentació d'un o més treballs, elaborats individualment o en grup, i exposició oral d'una sinopsi del mateix en hores de tutoria o seminari	40%	0	0	1, 2, 6, 8, 9
Una o més proves escrites	50%	0	0	1, 3, 4, 6, 9, 10, 11

Bibliografia

BACCI, M., *Lo spazio dell'anima. Vita di una chiesa medievale*, Roma, 2005

BANGO TORVISO, I. G., *Edificios e imágenes medievales. Historia y significado de las formas*, Madrid, 1998.

BRAUNFELS, W., *Arquitectura monacal en Occidente*, Barcelona, 1975

CARRERO SANTAMARÍA, E., "Centro y periferia en la ordenación de espacios litúrgicos: las estructuras corales", *Hortus Artium Medievalium*, 14 (2008).

DUFFY, E., *The Stripping of the Altars. Traditional Religion in England, c.1400 to c.1580*, Cambridge, 1992

KRAUTHEIMER, R., "Introduction to an 'Iconography of Mediaeval Architecture'", *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes*, 5. (1942).

SCHMELZER, M., *Der mittelalterliche Lettner im deutschsprachigen Raum. Vorstufen, Typologie und Funktion*, Petersberg, 2004.

